

Referat - Critici Literari: Tudor Vianu

Tudor Vianu este personalitate complexa a literaturii romanesti (critic literar, estetician, istoric literar, teoretician), Tudor Vianu a impus o grila moderna, mereu actuala, de interpretare a textului literar.

Semnificativ in acest sens este volumul *Arta prozatorilor romani* (1941). Fragmentul *Dubla intentie a limbajului si problema stilului* face parte din acest volum.

In acest volum criticul literar priveste evolutia estetica a literaturii romane, de la I. H. Radulescu incoace, atent sa surprinda toate cuceririle treptate, obtinute in decursul unui secol. Studiile se bazeaza pe o adanca intelegere a textului si pe valorificarea lui stilistica.

Nicolae Manolescu considera acest volum: un model de lectura fidela, calma, prudenta, inaintand cu bagare de seama in necunoscutul paginii scrise, nelasand neobservata nici una din frumusetile ei... este o carte aplicata, aproape tehnica... este un exercitiu de apropiere de un text.

Studiul lui Tudor Vianu nu devine deci un inventar de procedee, identificate intr-un text, ci este un eseu care imbina analiza cu sinteza, particularul cu generalul, relevand frumusetea, ineditul exprimarii artistice.

In studiul de fata Tudor Vianu considera ca limbajul omenesc este insufletit de doua intentii pentru ca cine vorbeste, comunica si se comunica, o face pentru altii si o face pentru el. in orice act de comunicare omul se reflecta si pe el insusi in afara codului comun de intelegere cu ceilalti, deci cele doua intentii ale limbajului, tranzitiv si reflexiv sunt intr-un raport invers proportional: cu cat exprimarea se adreseaza unui cerc mai larg, cu atat creste valoarea ei tranzitiva si scade valoarea reflexiva si invers.

Unele comunicari au un pronuntat caracter tranzitiv in timp ce reflexivitatea lor este nula: legile stiintifice, formulele chimice, ecuatiile, etc.

In alte comunicari, ca de exemplu un vers din Eminescu, tranzitivitatea este redusa iar reflexivitatea este infinita. De exemplu in versul *apele plang*, clar izvorand din fantane intentia reflexiva intrece cu mult intentia tranzitiva, caci nu stirea despre felul cum izvorasc apele intereseaza in acest vers, ci intelesul emotiv si muzical care exprima intimitatea poetului.

Deci in comunicare cele doua intentii coopereaza.

Pe baza acestei dihotomii (deosebiri), Tudor Vianu defineste opera literara ca o grupare de fapte lingvistice reflexive, exprimate prin expresiile tranzitive ale limbii.

Analizand un fragment dintr-o povestire de Sadoveanu, Vianu diferentiaza expresiile care au o

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

simplică valoare tranzitivă și expresiile care adaugă sentimentele intime ale autorului. Pe baza acestor elemente Vianu definește stilul.

Prin stilul unui scriitor Tudor Vianu înțelege ansamblul notațiilor pe care el le adaugă la expresiile tranzitive și prin care comunicarea să dobândească un fel de a fi subiectiv. Stilul este așadar expresia unei individualități sau stilul este întrebuintarea individuală a limbii.

Tudor Vianu reamintește în acest sens afirmația lui Buffon, care consideră, că stilul este omul însuși (*Le style est l'homme même*), deci orice om are stilul său, un mod personal, propriu de a întrebuinta instrumentul comun de comunicare, care este limba.

În continuare Tudor Vianu definește noțiunea de curent literar, care grupează scriitorii a căror exprimare prezintă unele afinități.

Vianu își propune să analizeze prozatori români din două puncte de vedere:

- al particularităților stilistice
- al apartenenței la un curent literar

Volumul *Arta prozatorilor români* reprezintă o noutate în dezvoltarea stilisticii românești. Noua este coborârea cercetătorului la nivelul cuvântului, căutarea în limbaj a individualității stilului unui creator.

Studiul analizat constituie o pregătire teoretică pentru următoarele cercetări stilistice.